

ΠΑΥΛΟΣ ΔΙΓΚΛΗΣ
Ομιλία στη συγκέντρωση
Ακελιστών Λευκωσίας
7/3/1990

Αγαπητοί φίλοι,

Αναμφίβολα η σκέψη όλων των μελών και φίλων του ΑΚΕΛ είναι στραμμένη αυτή τη περίοδο στη βαθειά κρίση που περνά το κόμμα. Αυτό το θέμα απασχολεί και το σύνολο του κυπριακού λαού. Αυτό δεν είναι τυχαίο. Οφείλεται στο ρόλο του ΑΚΕΛ στον αγώνα για δίκαιη και βιώσιμη λύση του κυπριακού, οφείλεται στην Ιστορία και στο ρόλο του κόμματος στον αγώνα των εργαζομένων για τα δίκαια τους, για ψηλότερο βιοτικό επίπεδο.

Σχετικά μ' αυτή τη κρίση υπάρχουν μια σειρά καυτά ερωτήματα:

Πρώτο:- Η παρούσα κρίση εμφανίστηκε εκ του μηδενός;

Θα ήτο εντελώς ανεδαφικό και ανυπόστατο αν ένας απαντούσε καταφατικά σ' αυτό το ερώτημα. Η κρίση αυτή σοβούσε στο κόμμα από χρόνια. Χρονικά η έναρξη της τοποθετείται στη δεκαετία του 1960. Οι ισχυρές διαφωνίες που εκδηλώθηκαν το 1968 απ' αφορμή την επέμβαση στη Τσεχοσλοβακία οριοθετούν την έναρξη αυτής της κρίσης.

Διαφωνίες και αντιπαράθεση μέσα στο κόμμα λάμβαναν χώρα σ' όλο το διάστημα που μεσολάβησε από τότε. Οι διαφωνίες και αντιπαραθέσεις σχετιζόνταν και με ιδεολογικά και με πολιτικά ζητήματα, ακόμα και με θέματα εφαρμογής της εσωκομματικής δημοκρατίας. Αν ένας ανατρέξει στα πρακτικά, θα δει έντονες αντιπαραθέσεις για παράδειγμα στη συνεδρία της Κ.Ε. το Φεβράρη 1975, που μελέτησε τους λόγους και τις αιτίες που μας ωδήγησαν στο πραξικόπημα και την εισβολή. Το ίδιο αν μελετήσει τα πρακτικά της πενθήμερης συνεδρίας της Κ.Ε. του Γεννάρη 1986 σχετικά με τις αιτίες που οδήγησαν στην εκλογική υποχώρηση το Δεκέμβρη 1985.

Σαν αποτέλεσμα των διαφωνιών και αντιπαράθεσων πριν ένα με ενάμισυ χρόνο, πολύ πριν τη δημόσια εκδήλωση της κρίσης, μέλη του Π.Γ. εισηγήθηκαν την επιβολή ποινών στους Ζιαρτίδη, Δίγκλη και άλλους, λόγω των πολιτικών και ιδεολογικών τους απόψεων.

Η κρίση λοιπόν στο κόμμα δεν είναι ούτε τωρινή ούτε εμφανίστηκε εκ του μηδενός. Η κρίση είναι βαθειά κι υπόβοσκει από χρόνια.

Δεύτερο:- Ποιές οι αιτίες της παρούσας κρίσης;

Κατά τη πεποίθησή μου δυο είναι οι βασικές αιτίες που οδήγησαν στην κορύφωση της κρίσης:-(ι) Οι φραξιονιστικές ενέργειες της ηγεσίας που ξεκίνησαν το Γεννάρη 1986, συνεχίστηκαν στη περίοδο πριν το 16ο Συνέδριο, στο ίδιο το συνέδριο και μετά απ' αυτό, ειδικά δε σε σχέση με την εκλογή του Γ.Γ. του κόμματος. Μ' αυτές τις φραξιονιστικές ενέργειες δεν θ' ασχοληθώ γιατί θέλω να συγκεντρώσω τη προσοχή μου στο περιεχόμενο και την ουσία της κρίσης. (ιι) Οι ιδεολογικές και πολιτικές διαφορές που κατέστησαν σοβαρές και οξείες σε σχέση με τη περεστρόϊκα και τη νέα σκέψη.

Τρίτο:- Ποιός είναι ο χαρακτήρας της κομματικής κρίσης;

Η κρίση είναι ιδεολογικού και πολιτικού χαρακτήρα.

Μερικά στελέχη και μέλη του ΑΚΕΛ προσπαθούν να προσδώσουν προσωπικό κι υποκειμενικό χαρακτήρα στη κρίση. Ανάγουν τη κρίση σε προσωπικές φιλοδοξίες. Ισχυρίζονται πως ο Δίγκλης και ο Φάντης πήραν το δρόμο της αντιπαράθεσης προς τη κομματική ηγεσία γιατί δεν έγιναν Γ.Γ. του κόμματος. Θα εισηγούμουν περισσότερη σοβαρότητα στους συντρόφους που προβάλλουν αυτούς τους ισχυρισμούς. Παινήθησαν από τη Κ.Ε. δεκατρία στελέχη. Και οι δεκατρείς αυτοί σύντροφοι ήθελαν να γίνουν Γ.Γ. του ΑΚΕΛ; Κι' ο Σιανής κι ο Παπαπέτρου, κι ο Βανέζος κι η Βανέζου κι ο Κώστας Σοφόκλη κι ο Ζιαρτίδης κι ο Παιονίδης ήθελαν να γίνουν Γ.Γ. του ΑΚΕΛ; Λίγο περισσότερη σοβαρότητα δεν

βλάπτει. Αλλωστε είναι και θέμα προσωπικής αξιοπρέπειας και νοημοσύνης για κείνους τους συντρόφους που προβάλλουν αυτό τον ισχυρισμό. Αλλά είναι και θέμα σεβασμού της νοημοσύνης και της αξιοπρέπειας των κομματικών μελών η προβολή αυτού του ισχυρισμού. Πιστεύω πως τα κομματικά μέλη πρέπει να προβληματίζονται κι όχι να καταβάλλεται προσπάθεια αποχαύνωσης της σκέψης τους με τη προβολή γελοίων ισχυρισμών.

Εχω τη πεποίθηση πως και η ηγεσία του κόμματος και τα στελέχη και τα μέλη του οφείλουν ν'αντικρυσουν τη κρίση του κόμματος με το πραγματικό της χαρακτήρα και σ'όλο της το βάθος αν επιθυμούν να βγει το κόμμα από τη βαθειά κρίση που το μαστίζει.

Τέταρτο:- Ποιά είναι τα συγκεκριμένα ζητήματα γύρω από τα οποία εκδηλωνόταν και εκδηλώνεται η κρίση; (θα περιοριστώ σε ζητήματα ιδεολογικού περιεχομένου).

Αφετηρία της κρίσης ανέφερα πως ήτο οι αντίθετες τοποθετήσεις στο θέμα της επέμβασης στη Τσεχοσλοβακία. Αυτές οι διαμετρικά αντίθετες απόψεις ήσαν τυχαίο γεγονός; Ολοφάνερα αυτές οι αντιθέσεις είχαν τη ρίζα τους στη διαφορετική αντίληψη για το σοσιαλισμό, για τα θέματα της ανεξαρτησίας και αυτοτέλειας των ξεχωριστών χωρών και κομμάτων, για τα θέματα σεβασμού της δημοκρατίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Σοβαρές διαφορές υπήρχαν πάντα για ζητήματα που αφορούσαν τις χώρες του υπαρχτού σοσιαλισμού. Η ηγεσία του ΑΚΕΛ ταυτιζόταν πάντα και ανελλιπώς με καθετί που σχετιζόταν με τις χώρες του υπαρχτού σοσιαλισμού. Υπήρξε συνήγορος και απολογητής και των θετικών και των αρνητικών. Κανένας δεν μπορούσε νάχει άλλη, κριτική άποψη για τα συμβαίνοντα στις σοσιαλιστικές χώρες. Κανένας δεν μπορούσε να υποδείξει λάθη, κενά και αδυναμίες. Οποιος είχε τη τόλμη να εκφράσει κριτικές απόψεις σπιλωνόταν με τη ρετσινιά του αντισοβιετικού, του ρεβιζιονιστή, του ευρωκομμουνιστή κ.ο.κ. Κι'όλα αυτά στο όνομα του "ατράνταχτου επιχειρήματος:- "Αυτός είναι ο υπαρχτός σοσιαλισμός".

Δηλαδή, σαν νάλεγαν:- Αυτό είναι το ευαγγέλιο κι η Αγία Γραφή. Έτσι έπρεπε να ήτο και τίποτε δεν αλλάζει.

Οι διαφορές κι αντιθέσεις στο κόμμα εντάθηκαν με την εμφάνιση της περεστρόϊκα και της νέας σκέψης. Από τις ανανεωτικές δυνάμεις η περεστρόϊκα χαιρετίστηκε σαν το άνοιγμα μιας νέας εποχής που ανταποκρινόταν στις δικές τους σκέψεις και προσδοκίες. Η ηγεσία του ΑΚΕΛ αντίκρουσε τη περεστρόϊκα εχθρικά. Επώνυμα στελέχη του ΑΚΕΛ τη χαρακτήρισαν σαν λαίλαπα που θα περάσει. Τον Γκορμπασιώφ τον χαρακτήρισαν σαν πράχτορα της ΣΙΑ. Η Χαραυγή με οδηγίες της ηγεσίας αρνήθηκε να δημοσιεύσει την ιστορική ομιλία του Γκορμπασιώφ στην Κ.Ε. του Κ.Κ.Σ.Ε. το Γεννάρη 1987. Τη δημοσίευσε όταν εξαναγκάστηκε όταν τη δημοσίευσε το Εργατικό Βήμα και ο Φιλελεύθερος. Η κομματική ηγεσία αποφάσισε πως δεν έπρεπε να δημοσιεύονται άρθρα για τη περεστρόϊκα. Η περεστρόϊκα ισχυρίζοντο μέλη της ηγεσίας του ΑΚΕΛ δεν είναι για μας, είναι για τη Σοβιετική Ένωση. Όταν δημοσιεύτηκε άρθρο που παρομοίαζε τη περεστρόϊκα με την "Ανοιξη της Πράγας" η Χαραυγή κατέβαλε φιλότιμες προσπάθειες για να διαφεύσει την παρομοίωση, παραθέτοντας μεταξύ άλλων και άρθρο της τότε ηγεσίας του Κ.Κ.Τσεχοσλοβακίας στη Ρουντι Πράβο.

Στην Κ.Ε. του ΑΚΕΛ υποβλήθηκε επανειλημμένα από τον Απρίλη 1986 η εισήγηση για ν' ασχοληθεί το σώμα με τα θέματα της περεστρόϊκα και της εφαρμογής της στο ΑΚΕΛ, δυστυχώς χωρίς αποτέλεσμα.

Εχω την πεποίθηση πως το 1985 η περεστρόϊκα έδωσε μια μοναδική ευκαιρία στο ΑΚΕΛ για ν' αναγεννηθεί και ν' αυξήσει τη δύναμη κι επιρροή του, να διαδραματίζει ακόμα πιο σημαντικό ρόλο στους αγώνες του λαού μας και των εργαζομένων. Το ΑΚΕΛ επεβάλλετο τότε, μόλις εξεπέμφθησαν τα μηνύματα της περεστρόϊκα, να τα συλλάβει, να τ' αφομοιώσει και να τα κάμει πράξη. Αν τόκαμνε τότε

μπορούσε πράγματι ν' αναγεννηθεί σ' ένα νέο πλατύ κόμμα των εργαζομένων, λαμβανομένων υπόψη των σύγχρονων διεθνών και κυπριακών συνθηκών. Δυστυχώς απέτυχε. Αντίκρουσε αρνητικά την περεστρόϊκα. Αυτό ήτο το μοιραίο λάθος του ΑΚΕΛ κι η βασική αιτία της σημερινής κρίσης.

Μια βασική διαφορά ιδεολογικού περιεχομένου είναι οι δυο διαφορετικές νοοτροπίες που υπήρχαν και υπάρχουν στο κόμμα. Την ηγεσία του ΑΚΕΛ τη χαρακτήριζε η σταλινική νοοτροπία στα θέματα της εσωκομματικής δημοκρατίας και στα ιδεολογικά ζητήματα. Βασικά η ίδια νοοτροπία εξακολουθεί να χαρακτηρίζει και τη σημερινή ηγεσία. Η διαφορά βρίσκεται στο γεγονός ότι η σημερινή ηγεσία ανανεώθηκε ηλικιακά και υπό την επίδραση της περεστρόϊκα υποχρεώνεται να προβαίνει σε κάποιες αλλαγές, που σε ορισμένο βαθμό είναι διακοσμητικού χαρακτήρα.

Μερικοί σύντροφοι ισχυρίζονται πως το θέμα της νοοτροπίας είναι κάτι το άυλο, και άπιαστο, κάτι το μη συγκεκριμένο και συνεπώς ακατανόητο σαν ουσιαστική ιδεολογική διαφορά μέσα στο κόμμα. Διαφωνώ μ' αυτούς τους συντρόφους. Η νοοτροπία είναι τόσο συγκεκριμένη και υλική όπως είναι η ίδια η δημοκρατία και ο σοσιαλισμός. Ο παράγοντας "νοοτροπία" είναι τόσο συγκεκριμένος, όσο είναι η διαφορά και η αντίθεση μεταξύ σταλινισμού και μπρεζνιεφισμού αφ' ενός, της περεστρόϊκα, της νέας σκέψης και της διαφάνειας αφ' ετέρου. Οι διαφορές στη νοοτροπία αφορούν διαφορετικές ιδεολογικές και πολιτικές αντιλήψεις όσον αφορά το σοσιαλισμό και τη δημοκρατία στο κόμμα, όσον αφορά τη πραχτική προσέγγιση διαφόρων ζητημάτων.

Εχω την πεποίθηση πως οι ουσιαστικές διαφορές όσον αφορά τη νοοτροπία εκφράστηκαν σ' όλο τους το μεγαλείο στη περίπτωση της κρίσης που τώρα περνά το ΑΚΕΛ. Πώς ξεκίνησε αυτή η κρίση;

Στις 21/11/1989 εκφώνησα την ομιλία μου στο σεμινάριο στελεχών της ΠΕΟ. Δυο σημεία αυτής της ομιλίας έδωσαν αφορμή για το ξέσπασμα της κρίσης:- Εξέφρασα τη διαφωνία μου με την επέμβαση στη Τσεχοσλοβακία και ζητούσα από το κόμμα να επανεξετάσει τη θέση του. Αυτό έγινε λίγες μόνο μέρες πριν καταδικάσουν την επέμβαση οι πέντε χώρες που την πραγματοποίησαν. Το δεύτερο ζήτημα αφορούσε την ανάγκη σε βάθος περεστρόϊκα και στο ΑΚΕΛ. Τόνιζα πως δεν έπρεπε το ΑΚΕΛ να περιοριστεί σε ξέβαθη και επουσιώδη περεστρόϊκα. Αυτές οι αναφορές κρίθηκαν σαν ανεπίτρεπτο αμάρτημα που οδήγησε αργότερα στις ποινές και στη κορύφωση της κρίσης.

Οι χειρισμοί της ομιλίας μου εκ μέρους της ηγεσίας αποτελεί κλασική απόδειξη σταλινικής νοοτροπίας. Στο χρονικό διάστημα που πέρασε από τον περασμένο Νοέμβρη η κρίση πέρασε διάφορα στάδια. Στην προσπάθεια για διάσωση της ενότητας του κόμματος, στην προσπάθεια για αποτροπή της διάσπασης, προβήκαμε σε μια σειρά συνεναιτικές προτάσεις.

Στις 23/2/1990 υποβλήθηκε από κομματικό στέλεχος στο σ. Ζιαρτίδη και σ'εμένα η εξής συμβιβαστική πρόταση:-

1. Ακύρωση ποινών που επιβλήθηκαν σε στελέχη.
2. Επανασυζήτηση της σύνθεσης του Π.Γ.
3. Τερματισμός του δημόσιου κι εσωκομματικού διαλόγου.

Αποδεχτήκαμε αυτή την πρόταση νοούμενου ότι θα εφαρμόζοντο ταυτόχρονα και τα τρία συστατικά της μέρη. Δυστυχώς η πρόταση απορρίφθηκε από τον Γ.Γ. του κόμματος. Η απόρριψη αυτής της πρότασης είναι χαρακτηριστική της νοοτροπίας που διέπει την ηγεσία του κόμματος.

Θα με ρωτήσετε:- πως εξηγείται αυτή η νοοτροπία πώς εξηγούνται αυτοί οι χειρισμοί της κρίσης από την ηγεσία του κόμματος;

Κατά τη πεποίθησή μου η εξήγηση δεν είναι άλλη από τη σταλινική συνταγή που έλεγε:— Όσο ξεκαθαρίζει το κόμμα, όσο περισσότερο μονολιθικό γίνεται, τόσο περισσότερο δυναμώνει. Όμως ποια σχέση έχει αυτή η σταλινική συνταγή με τη λενινιστική προσέγγιση και με τη σύγχρονη προσέγγιση στο πνεύμα της περεστρόϊκα και της νέας σκέψης;

Το επιχείρημα της ηγεσίας του ΑΚΕΛ για τις καθαιρέσεις και τις ποινές, το επιχείρημα που επικαλείται για να φανατίσει τα κομματικά μέλη είναι η παραβίαση του καταστατικού. Θ'αναφέρω μερικά παραδείγματα για να καταδείξω πως οι προσεγγίσεις και η σταλινική πρακτική της ηγεσίας του ΑΚΕΛ δεν έχουν καμιά σχέση ούτε με τις προσεγγίσεις του Λένιν ούτε με τις σύγχρονες αντιλήψεις των Κομμουνιστικών και Εργατικών Κομμάτων στο πνεύμα της περεστρόϊκα.

1. Ο Λένιν στις παραμονές της Οκτωβριανής επανάστασης δέχτηκε στο κόμμα τον Τρότσκι με την οργάνωση του "Μεζραϊόντσι" όπως ονομάζετο.

2. Οι Καμενεφ και Ζηνοβιεφ λίγες μόνο μέρες πριν την Οκτωβριανή επανάσταση με δημόσια δήλωση τους έκαναν αναφορά στην επικείμενη εξέγερση. Ο Λένιν τους ονόμασε απεργοσπαστές της επανάστασης. Δεν τους έδιωξε όμως από το κόμμα. Κι οι δυο συνέχισαν να είναι στενοί συνεργάτες του Λένιν κι ηγέτες του κόμματος. Τους σκότωσε βέβαια αργότερα στη δεκαετία του 1930 ο Στάλιν.

3. Ο Γέλτσιν ήτο και παραμένει μέλος της Κ.Ε. του Κ.Κ.Σ.Ε. παρ'όλο που καθημερινά επικρίνει τη πολιτική και την ηγεσία του κόμματος και το Γκορμπασιώφ.

4. Η ηγεσία του ΑΚΕΛ μας κατηγορεί πως παραβιάσαμε το καταστατικό του κόμματος με το δημόσιο διάλογο και μας επέβαλε ποινές. Υποδεικνύουμε στην ηγεσία του ΑΚΕΛ πως το καταστατικό του Κ.Κ.Σ.Ε. δεν τροποποιήθηκε, πως αυτό το καταστατικό εξακολουθεί να στηρίζεται στην αρχή του δημοκρατικού συγκεντρωτισμού. Παρ'όλα αυτά, εκτός του

παραδείγματος Γέλτσιν, μέσα στο Κ.Κ.Σ.Ε. λειτουργούν σήμερα τέσσερις φράξιες, πώς αναπτύσσεται σήμερα στο Κ.Κ.Σ.Ε. όχι μόνο εσωκομματικός, αλλά και δημόσιος διάλογος για τα κομματικά θέματα, παρά το γεγονός πως δεν άλλαξε το καταστατικό.

Η Πράβδα στις 3/3/1990 δημοσίευσε τις θέσεις της "Δημοκρατικής Πλατφόρμας μέσα στο Κ.Κ.Σ.Ε." Στη συνοδευτική επιστολή του το Συντονιστικό Συμβούλιο της "Δημοκρατικής Πλατφόρμας" αναφέρει μεταξύ άλλων πως αυτή η Πλατφόρμα εγκρίθηκε σε πανενωσιακή Συνδιάσκεψη κομματικών λεσχών και κομματικών οργανώσεων που έγινε στη Μόσχα στις 20-21/1/1990, έξω από τις καταστατικές πρόνοιες και διαδικασίες, και χωρίς την έγκριση της Κ.Ε. του Κ.Κ.Σ.Ε. Οτι αυτή η Πλατφόρμα, ενώ έχει κοινά σημεία, διαφέρει από τη πλατφόρμα της Κ.Ε. και συνεχίζει:-

"Πιστεύουμε πως μόνο σε συνθήκες πλατειού εσωκομματικού πλουραλισμού, στη πορεία ελεύθερης συζήτησης, όταν υπάρχει η δυνατότητα να γνωριστούν οι κομμουνιστές, με όλες τις απόψεις και πλατφόρμες, που υπάρχουν μέσα στο κόμμα, μπορούν να κάνουν ενσυνείδητες επιλογές, να τοποθετηθούν καθαρά ως προς το τί είδους κόμμα θέλουν στο μέλλον".

Εχοντας υπόψη αυτήτην πραχτική ρωτούμε:- Τί το κοινό έχουν οι χειρισμοί της ηγεσίας του ΑΚΕΛ έναντι της σημερινής κρίσης, έναντι του θέματος του δημόσιου και εσωκομματικού διαλόγου με τη σύγχρονη πραχτική του Κ.Κ.Σ.Ε. και άλλων Κ.Κομμάτων, με τις σύγχρονες αντιλήψεις για τα Κ.Κ. και τη περεστρόϊκα; Όταν το Κ.Κ.Σ.Ε. επιτρέπει έμπραχτα και δημόσια και την ύπαρξη φράξιων μέσα στο κόμμα και το δημόσιο διάλογο, πριν τροποποιηθεί το καταστατικό, με ποιά λογική η ηγεσία του ΑΚΕΛ καθαιρεί καταξιωμένα στελέχη που αφιέρωσαν τη ζωή τους στο κόμμα και στο κίνημα με τη κατηγορία της δημοσιοποίησης των απόψεων τους κι επειδή αυτές οι απόψεις είναι διαφορετικές από εκείνες της ηγεσίας;

5. Πρόσφατα το συνέδριο του Κ.Κ. Βουλγαρίας ενέκρινε το νέο του καταστατικό. Θα παραθέσω μερικά αποσπάσματα:-

" Το κόμμα αναπτύσσει την δράση του βάση της πλατειάς δημοκρατίας και πλουραλισμού που σημαίνει:

Ελευθερία της αυτοοργάνωσης στα ρεύματα ιδεών, πρωτοβουλιών, πλατφόρμων και ενοτήτων μέσα στα πλαίσια του προγράμματος και του καταστατικού του κόμματος διατηρώντας την οργανωτική ενότητα του κόμματος.

Λήψη των αποφάσεων με ομοφωνία ή διά πλειοψηφίας. Οι αποφάσεις που λήφθηκαν διά πλειοψηφίας είναι υποχρεωτικές για τα αντίστοιχα εκλεγμένα όργανα και τους κομμουνιστές οι οποίοι τις φήφισαν.

Η μειοψηφία έχει δικαίωμα να υπερασπίζεται την θέση της, να θέτει για συζήτηση στον κομματικό τύπο και για απόφαση στα κομματικά όργανα προτάσεις διαφόρων επιλογών.

Ξεχωριστά ρεύματα ιδεών αντιπροσωπεύονται δίκαια στα εκλεγμένα όργανα του κόμματος.

Οι κομμουνιστές δεν μπορούν να τιμωρηθούν για συμμετοχή σε διαφορετικές πλατφόρμες, ρεύματα ή ενότητες (ομάδες) στο κόμμα.

6. Σε παρόμοιο πνεύμα είναι διατυπωμένο και το καταστατικό του Ε.Σ.Κ.Γ. (Δημοκρατικού Σοσιαλισμού) Αναφέρει συγκεκριμένα:-

"Το μέλος έχει το δικαίωμα:-

(δ) με σκοπό την εσωκομματική διαμόρφωση γνώμης να συνενώνεται με συντρόφους άλλων οργανώσεων βάσης.... Γι' αυτό το σκοπό μπορούν να σχηματίζονται μόνιμα βήματα (φόρουμ), ομάδες εργασίας, ομάδες ενδιαφερόντων, πλατφόρμες.

(ε) Ν'απευθύνεται στη δημοσιότητα και να χρησιμοποιεί γι'αυτό το σκοπό τα μέσα μαζικής επικοινωνίας. "

7. Θα αναφέρω κι'ένα Ελλαδικό παράδειγμα. Στο τέλος του περασμένου Γεννάρη ο Αλέκος Αλαβάνος μέλος της Κ.Ε. και Ευρωβουλευτής του Κ.Κ.Ε. δήλωσε δημόσια στις Βρυξέλλες, πως ήθερε η ώρα το Κ.Κ.Ε. ν' αλλάξει τη θέση του έναντι της ΕΟΚ, διευκρινίζοντας πως αυτή είναι αυστηρά δική του άποψη και πως δεν αποτελεί νέα θέση του κόμματος του.

Ο Αλαβάνος ούτε επιπλήχθηκε από το κόμμα, ούτε καθαιρέθηκε, ούτε τ'αφτιά του τραβήχτηκαν, σ'αντίθεση με τις κατατομήσεις στο ΑΚΕΛ λόγω δημοσιοποίησης των θέσεων μας.

Με βάση όλα αυτά τα παραδείγματα ρωτώ:- Πώς συμβιβάζεται η πραχτική της ηγεσίας του ΑΚΕΛ, πώς συμβιβάζονται οι ποινές και οι καθαιρέσεις, πώς συμβιβάζονται αυτοί οι χειρισμοί με τον άνεμο που πνέει διεθνώς στα Κ.Κ., με τη πραχτική των κομμάτων στη Σ.Ε., στη Βουλγαρία, στη Λ.Δ.Γ. και σ'άλλες χώρες, περιλαμβανομένου του Κ.Κ.Ε.; Εμείς πιστεύουμε πως οι χειρισμοί της ηγεσίας του ΑΚΕΛ είναι ξένοι και άσχετοι με τις αλλαγές, το νέο πνεύμα και τη περεστρόϊκα. Πιστεύουμε πως η σημερινή ηγεσία του ΑΚΕΛ εξακολουθεί να ζει σε παρωχημένες εποχές εγκλωβισμένη στη σταλινική της νοοτροπία. Μ'αυτή όμως τη νοοτροπία η ηγεσία του ΑΚΕΛ εγκληματεί έναντι στο κόμμα και στο κίνημα οδηγώντας το στη διάσπαση.

Βέβαια ο Γ.Γ. του ΑΚΕΛ σ. Χριστόφιας έδωσε την απάντηση του:- Ολοι αυτοί, είπε, θα περιπλανηθούν και θα γυρίσουν εδώ που βρίσκεται το ΑΚΕΛ .

Ακόμα μερικοί σύντροφοι λέν:- Δεν μεταφέρουμε μηχανικά ότι συμβαίνει αλλού.

Μπορώ να πω μόνο πως αυτό δεν είναι τίποτε άλλο παρά ο δογματισμός σ'όλο του το μεγαλείο. Χρησιμοποιείται η διαλεκτική σαν πρόσχημα για τη συγκάλυψη του δογματισμού.

Αγαπητοί φίλοι,

Εδωσα μια αδρή εικόνα των ουσιαστικών διαφορών που υπάρχουν στα ιδεολογικά ζητήματα που οδήγησαν στη κρίση. Θα μπορούσε να προστεθεί και το παράδειγμα του εσωκομματικού διαλόγου. Ο Γ.Γ. του κόμματος μας κάλεσε σ'εσωκομματικό διάλογο. Όταν ανταποκριθήκαμε θετικά, όταν ζητήσαμε ν'ακουστεί κι η δεύτερη άποψη στις κομματικές ομάδες ανέκρουσε πρύμνα. Είναι αδιανόητος ο εσωκομματικός διάλογος για την ηγεσία του ΑΚΕΛ. Ξεχνά η ηγεσία τη λενινιστική πραχτική. Εμμένει στο μονοπώλιο του μονολόγου της ηγεσίας. Έτσι θέλει η ηγεσία του ΑΚΕΛ τα μέλη και στελέχη του κόμματος. Ν'ακούουν μόνο τη μια άποψη για να μη υπάρχει ο αναγκαίος προβληματισμός. Με αυτή τη νοοτροπία η ηγεσία του ΑΚΕΛ μετήλθε θεμιτά κι αθέμιτα μέσα για τη ματαίωση της συνέλευσης των κομματικών μελών στο Δάλι, που η ίδια η κομματική οργάνωση αποφάσισε. Ποιά σχέση έχει αυτή η νοοτροπία και πραχτική με τη περεστρόϊκα;

Αγαπητοί φίλοι,

Θα τελειώσω την ομιλία μου λέγοντας τα εξής:-

Η τραγική εξέλιξη της κρίσης ήτο αχρείαστη. Μπορούσε κι έπρεπε ν'αποφευχθεί. Κορυφώθηκε η κρίση λόγω της παρωχημένης σταλινικής νοοτροπίας και των χειρισμών της κομματικής ηγεσίας. Υπήρχαν και υπάρχουν σοβαρές διαφορές. Αυτές μπορούσαν και μπορούν να λυθούν στη βάση και στα πλαίσια των σύγχρονων αντιλήψεων για τη συγκρότηση και τη λειτουργία του κόμματος. Ητο ανεπίτρεπτο η δημοσιοποίηση απόψεων να οδηγήσει στη κορύφωση της κρίσης. Την ευθύνη φέρει ακέραιη η κομματική ηγεσία. Εγκληματεί η ηγεσία σε βάρος του κόμματος και του κινήματος. Δεν τρέφω τη παραμικρή αμφιβολία πως κάποτε το κόμμα να συνειδητοποιήσει το μεγάλο έγκλημα που διαπράττει σήμερα η ηγεσία. Θάναυ όμως τότε πολύ αργά.

Φτάσαμε ήδη στη δωδεκάτη. Εμείς επιθυμούμε τη διατήρηση της ενότητας του κόμματος στηριγμένη στις σύγχρονες αντιλήψεις. Δεν θέλουμε τη διάσπαση του κόμματος και του κινήματος. Ακόμα κι αυτή την ύστατη στιγμή απευθύνουμε έκκληση στην ηγεσία του ΑΚΕΛ για σύνεση και συνέναιση.

Πιστεύουμε πως αυτή είναι η τελευταία ευκαιρία. Η ηγεσία του ΑΚΕΛ θα φέρει αθέρατη την ευθύνη για τις εξελίξεις, αν συνεχίσει ν' απορρίπτει αυτή τη πρόταση. Απευθύνουμε έκκληση για σύνεση και συνέναιση έστω τη δωδεκάτη.

Σας ευχαριστώ για τη προσοχή.